

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

28 noiembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte Iurie Diaconu,
Judecători Liliana Catan, Ion Guzun,

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 13 iunie 2018, declarat de avocata Diana Sanduleac, în numele inculpatului

Țurcanu Petru XXXXX, născut la
XX XXXXX XXXX, originar și locuitor al XXXXXX,
XXXXXX, cetățean al R. Moldova, condamnat anterior
prin:

1) sentința Judecătorei Drochia din 14.10.2013, în baza art. 152 alin. (2) lit. e), 90 Cod penal la 3 ani închisoare, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probă de 3 ani;

2) sentința Judecătorei Drochia din 29.04.2015, în baza art. 171 alin. (2) lit. c), 84 alin. (4), 90 Cod penal la 5 ani închisoare, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probă de 5 ani.

Termenul de examinare,
instanța de fond: 13.10.2016 – 09.02.2018,
instanța de apel: 21.03.2018 – 13.06.2018,
instanța de recurs: 22.08.2018 – 28.11.2018.

Asupra recursului menționat, Colegiul penal,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Drochia din 09 februarie 2018, cauza fiind examinată conform prescripțiilor din art. 364¹ Cod de procedură penală, Țurcanu Petru a fost condamnat în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal la 160 ore de muncă neremunerată în folosul comunității.

Totodată, instanța a dispus: „În conformitate cu art. 85 și 87 CP, pedeapsa aplicată lui Țurcanu Petru prin sentința Judecătorei Drochia din 29.04.2015, în baza art. 171 al. 2 lit. c), cu aplicarea art. 84 al. 4 CP la 5 ani închisoare, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, în baza art. 90 CP cu suspendarea condiționată pe un termen de probă 5 ani, a executată de sine stătător”.

De la inculpat, s-au încasat în beneficiul statului cheltuielile judiciare în sumă de 17,80 lei.

2. Instanța de fond a constatat că la 18.06.2016, orele 00.05, inculpatul Țurcanu P., având intenția conducerii mijlocului de transport în stare de ebrietate, fără a deține permis de conducere, în s. Dominteni, r-nul Drochia, conducea automobilul „VAZ 2107”, n.î. XXXXXX, unde a fost stopat de către colaboratorii de poliție. Fiind suspectat de întrebuițarea băuturilor alcoolice și supus testării alcoolscopice cu dispozitivul „Drager 8510 RO”, s-a stabilit concentrația vaporilor de alcool în aerul expirat în cantitate de 0,52 mg/l, care se atribuie la stare de ebrietate cu grad avansat.

Instanța a reținut că inculpatul a recunoscut în totalitate faptele indicate în rechizitoriu și vina, solicitând examinarea cauzei penale în baza probelor administrate la urmărirea penală.

Deoarece probele administrate demonstrează pe deplin vinovăția inculpatului, acțiunile acestuia urmează a fi încadrate în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal, ca conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, săvârșită de o persoană care nu deține permis de conducere.

La stabilirea pedepsei, instanța a ținut cont de faptul că inculpatul se caracterizează pozitiv, nu se află la evidența medicului narcolog și psihiatru, că lipsesc circumstanțe agravante, cele atenuante fiind recunoașterea vinovăției și căința sinceră, concluzionând că reeducarea și corectarea lui este posibilă cu aplicarea unei pedepse sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității.

Totodată, la cererea acuzării, de la inculpat urmează a fi încasate în beneficiul statului cheltuielile judiciare în mărime de 17,80 lei.

3. Procurorul în Procuratura raionului Drochia, Diana Turenco, a declarat apel, solicitând casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatul să fie condamnat în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal la 6 luni închisoare, iar conform art. 85 Cod penal, prin cumul de sentințe, să-i fie stabilită o pedeapsă definitivă de 5 ani și 2 luni închisoare, cu executare.

Apelanta a invocat că instanța de fond neîntemeiat i-a aplicat inculpatului pedeapsa de 160 ore muncă neremunerată în folosul comunității, dispunând executarea pedepselor de sine stătător.

Or, în conformitate cu principiul individualizării pedepsei prevăzut la art. 7 Cod penal, în coroborare cu criteriile generale de individualizare a pedepsei înserate la art. 75 alin. (1) Cod penal, instanța de judecată aplică pedeapsă luând în considerare caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, motivul și scopul celor comise, persoana celui vinovat, caracterul și mărimea daunei prejudiciabile, circumstanțele ce atenuază sau agravează răspunderea, ținându-se

cont de influența pedepsei aplicate asupra corectării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Astfel, instanța de fond a ignorat faptul că inculpatul anterior a fost condamnat pentru săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 152 alin. (2) lit. e) și art.171 alin. (2) lit. c) Cod penal, infracțiuni care, potrivit art. 16 din Codul penal, fac parte din categoria celor grave.

Totodată, instanța a omis că inculpatul a săvârșit infracțiunea de conducere a mijlocului de transport în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, nedeținând permis de conducere, în termenul de probă pentru condamnarea anterioară, că în privința lui deja au fost numite pedepse nonprivative de libertate, care s-au dovedit a fi insuficiente pentru corectare și reeducare.

Prin urmare, aplicarea pedepsei sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității nu este suficientă pentru reeducarea și corectarea inculpatului, în scopul prevenirii comiterii altor infracțiuni, precum și pentru restabilirea echității sociale, nu este corespunzătoare gradului prejudiciabil al faptelor comise de acesta și circumstanțelor cauzei, nu poate fi considerată adecvată și nu va contribui la atingerea scopurilor pedepsei penale.

Acțiunile inculpatului sunt prejudiciabile prin faptul că a condus mijlocul de transport în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat și fără a deține permis de conducere, săvârșind o infracțiune care face parte din domeniul securității circulației rutiere și exploatării mijloacelor de transport, ca parte componentă a securității și ordinii publice, condiționată de neadmiterea la circulația rutieră a persoanelor în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat și având în vedere, că la etapa actuală mijloacele de transport prezintă un grad sporit de pericol, iar conducerea acestora de către persoane în stare de ebrietate reprezintă un grad și mai avansat de pericol.

Atragerea făptuitorului la pedeapsa penală prin izolarea lui de societate va exclude în continuare comportamentul inculpatului de neglijare a restricțiilor impuse de lege și excluderea practicii vicioase de sine încredere în rândul infractorilor.

Or, instanța de fond i-a aplicat inculpatului pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității în lipsa unor argumente care ar dovedi posibilitatea corectării acestuia fără izolare de societate.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 13 iunie 2018, apelul a fost admis, casată parțial sentința și pronunțată o nouă hotărâre.

Țurcanu Petru a fost condamnat în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal la 6 luni închisoare.

Potrivit art. 85 Cod penal, prin adăugirea parțială a pedepsei aplicate conform sentinței Judecătorei Drochia din 29.04.2015, i-a fost stabilită pedeapsă definitivă de 5 ani și 1 lună închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, începând din 13.06.2018.

Cererea acuzării privind încasarea cheltuielilor judiciare din contul inculpatului a fost respinsă.

În rest, sentința a fost menținută.

Instanța de apel a statuat că instanța de fond greșit a individualizat pedeapsa aplicată inculpatului.

Astfel, inculpatul anterior a fost condamnat pentru comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 152 alin. (2) lit. e) și art. 171 alin. (2) lit. c) Cod penal, care fac parte din categoria celor grave, fiind condamnat cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pentru un termen de probă.

Inculpatul nu și-a făcut concluziile cuvenite și nu s-a corectat, săvârșind în termenul de probă o altă infracțiune intenționată. Or, atitudinea de ignorare totală a respectului față de lege, indică că pedeapsa aplicată acestuia este una prea blândă în raport cu fapta prejudiciabilă comisă, cu persoana lui și nu va atinge efectul scontat ca măsură de pedeapsă penală.

Prin urmare, reeducarea inculpatului poate fi doar în condițiile izolării de societate, urmând a-i fi aplicată pedeapsa de 6 luni închisoare, calculată în conformitate cu prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală.

Totodată, potrivit art. 85 Cod penal, prin adăugirea pedepsei aplicate conform sentinței Judecătorei Drochia din 29.04.2015, urmează a-i stabili inculpatului pedeapsă definitivă de 5 ani și 1 lună închisoare, cu executare.

O asemenea pedeapsă va contribui la reeducarea și corijarea inculpatului, și va preveni săvârșirea de către el a unor noi fapte penale.

Pe lângă aceasta, fiind stabilit că ordonatorul expertizei a fost colaboratorul de poliție - constatator al infracțiunii, fără a exista o asemenea cerere din partea părților, cererea procurorului privind încasarea cheltuielilor judiciare din contul inculpatului urmează a fi respinsă.

5. Avocata Diana Sanduleac a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea acestei decizii și menținerea sentinței instanței de fond.

Recurenta a invocat că instanța de fond corect a concluzionat că reeducarea și corectarea inculpatului, care a săvârșit o infracțiune ușoară, este posibilă fără privare de libertate.

Totodată, instanța de apel greșit a conchis că reeducarea lui va fi atinsă doar în cazul unei pedepse cu închisoare, aplicându-i pedeapsa pentru faptele comise anterior.

În drept, recursul este întemeiat pe *art. 427 CPP*.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar nominalizat pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

În primul rând, potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, dar doar în temeiurile prevăzute de lege.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, se pronunță doar în limitele temeiurilor invocate în recurs. Potrivit art. 429 alin. (1) Cod de procedură penală, recursul trebuie să fie motivat. În corespundere cu art. 430 alin. (5) Cod de procedură penală, cererea de recurs trebuie să conțină indicarea temeiurilor prevăzute în art. 427 și argumentarea ilegalității hotărârii atacate în acest sens.

Sub acest aspect se reține că în recursul ordinar declarat, în pofida prevederilor enunțate, nu este indicat nici un temei din cele nominalizate în art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, fiind omisă totalmente specificarea unor concrete erori de drept și argumentarea ilegalității deciziei contestate în acest sens (*pct. 5. din decizie*).

Rezultă că, recursul ordinar nu îndeplinește cerințele legale de conținut, iar instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursul ordinar al avocatului cu circumstanțe în fapt și în drept, care l-ar justifica, și să se expună, apoi, asupra unor temeiuri neargumentate legal de recurent.

Or, conform art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

În al doilea rând, potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, inclusiv în temeiul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În această ordine de idei și în raport cu circumstanțele invocate în recursul ordinar, în care nici nu sunt indicate concrete erori de drept și clar definite (*pct. 5. din decizie*), se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârii contestate, inclusiv cele reproduse în pct. 4. din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanța de apel, legal și întemeiat a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei în latura pedepsei aplicate inculpatului, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, just luând în considerare personalitatea inculpatului, consecințele faptei comise de el și gradul de pericol social al infracțiunilor săvârșite, ținând corect cont de prevederile art. 7, 61, 75, 90 alin. (8), 85 alin. (1) și (3) Cod penal, art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, conform căror la aplicarea legii penale se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea penală. Pedepsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. Inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare. În cazul în care cel condamnat cu suspendarea

condiționată a executării pedepsei săvârșește în perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă o nouă infracțiune intenționată, instanța de judecată îi stabilește o pedeapsă în condițiile art.85 Cod penal. Dacă, după pronunțarea sentinței, dar înainte de executarea completă a pedepsei, condamnatul a săvârșit o nouă infracțiune, instanța de judecată adaugă, în întregime sau parțial, la pedeapsa aplicată prin noua sentință partea neexecutată a pedepsei stabilite de sentința anterioară. ***Pedeapsa definitivă în cazul unui cumul de sentințe trebuie să fie mai mare decât pedeapsa stabilită pentru săvârșirea unei noi infracțiuni și decât partea neexecutată a pedepsei pronunțate prin sentința anterioară a instanței de judecată.***

Deci, pedeapsa respectivă a fost motivată, individualizată și aplicată inculpatului în corespundere cu prevederile legale (*pct. 4. din decizie*).

Pe lângă aceasta, recursul declarat, potrivit argumentelor invocate și reproduse în pct. 5. din prezenta decizie, sunt întemeiate doar pe critica modului în care instanța de apel a apreciat probele și circumstanțele cauzei în latura pedepsei penale.

Însă, pornind de la relevanțele art. 6 pct. 11¹), 27, 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, eroarea gravă de fapt nu reprezintă o apreciere greșită a probelor, iar judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanței de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea probelor și circumstanțelor cauzei în latura pedepsei penale în alt sens decât cel pe care îl propune avocatul este o competență și prerogativă legală a acestei instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar, la fel, este lipsită de orice temei legal.

Mai mult, motivele invocate în recurs au constituit deja obiect de examinare în instanța de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens (*pct. 4. – 5. din decizie*), iar o altă opinie asupra probelor și circumstanțelor pricinii care au fost puse la baza sentinței de condamnare, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (*hotărârea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cazul Bujnița c. Moldovei*).

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că hotărârea contestată conține motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, că s-au aplicat inculpatului pedepse individualizate conform prevederilor legale, și că recursul ordinar este unul vădit neîntemeiat.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Prin urmare, odată ce este vădit neîntemeiat, recursul de pe rol urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocata Diana Sanduleac, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 13 iunie 2018, în privința inculpatului Țurcanu Petru XXXXX, pe motiv că este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 21 decembrie 2018.

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun